

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL E. P. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2019 m. sausio 16 d. Nr. 242-26

Vilnius

Lietuvos bankas gavo E. P. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi su prašymu išnagrinėti tarp pareiškėjos ir AB „Lietuvos draudimas (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėja ir draudikas Transporto priemonių draudimo taisyklių Nr. 021 (2017 m. vasario 7 d. redakcija, galioja nuo 2017 m. kovo 1 d.) (toliau – Taisyklės) pagrindu sudarė transporto priemonių draudimo sutartį (toliau – Draudimo sutartis), kuria nuo 2018 m. sausio 15 d. iki 2019 m. sausio 14 d. buvo apdraustas pareiškėjos automobilis „BMW 6 640I COUPE A8“ (toliau – automobilis arba transporto priemonė). Draudimo sutarties sąlygos buvo įtvirtintos pareiškėjai išduotame Draudimo liudijime, (*duomenys neskelbtini*), (toliau – Draudimo liudijimas).

Pareiškėja informavo draudiką, kad 2018 m. rugpjūčio 18 d. automobilis Rygoje, Latvijoje, buvo pavogtas, ir prašė pripažinti įvykį draudžiamuoju bei išmokėti draudimo išmoką.

2018 m. spalio 16 d. rašte draudikas nurodė, kad nusprendė atsisakyti pripažinti įvykį draudžiamuoju ir draudimo išmokos nemokės, nes Draudimo liudijime buvo nurodyta, kad iki 2018 m. sausio 20 d. turi būti sumontuota viena iš nurodytų apsaugos sistemų, o to nepadarius apsauga nuo vagystės negalioja. Draudikas nurodė nustatęs, kad jo nurodytos apsaugos sistemos sumontuotos nebuvo, todėl apsauga nuo vagystės įvykio dieną negaliojo.

Pareiškėja nesutiko su draudiko sprendimu ir kreipėsi į jį su skundu, kuriuo prašė panaikinti priimtą sprendimą, pripažinti įvykį draudžiamuoju ir išmokėti 42 075,53 Eur draudimo išmoką. Pareiškėja teigė, kad draudiko darbuotoja, su kuria buvo derinamos Draudimo sutarties sąlygos, telefonu paaiškino, kad norint apdrausti automobilį būtina pateikti pažymą apie automobilio saugos įrangą, o 2018 m. sausio 15 d. jos sutuoktinis draudikui el. paštu pateikė UAB „Krasta Auto Vilnius“ pažymą apie įrengtą gamyklinę signalizaciją. Tą pačią dieną draudiko darbuotoja atsiuntė pareiškėjos sutuoktiniui Draudimo liudijimą, tačiau, kaip teigia pareiškėja, apie tai, kad yra papildomų draudimo sąlygų, tarp jų – būtinybė įrengti papildomą signalizaciją, kurios nesant negalios apsauga nuo vagysčių, draudiko darbuotoja neinformavo.

Pareiškėja savo reikalavimą draudikui grindė kasacinio teismo praktika, kurioje konstatuota, kad, pagal Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo nuostatas, draudikas privalo įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar suteikiančias teisę sumažinti draudimo išmoką, o pagal Draudimo įstatymo 82 straipsnio 7 dalį, draudikas neturi teisės piktnaudžiauti minėta teise ir dėl nereikšmingo pažeidimo atsisakyti vykdyti prievolę. Be to, kasacinis teismas yra konstatavęs, kad pats draudimo tikslas neleidžia bet kokio pažeidimo, neatsižvelgiant į jo reikšmę, laikyti pagrindu atsisakyti vykdyti prievolę (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2006 m. rugsėjo 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-516/2006*). Kartu pabrėžiama, kad draudimo sutartis yra grindžiama jos šalių didžiausio tarpusavio pasitikėjimo principu, dėl to šalys privalo būti viena kitai absoliučiai atviros ir atskleisti viena kitai visą informaciją, kuri gali būti reikšminga sutarčiai sudaryti bei jos sąlygoms nustatyti ir vykdyti (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. sausio 31 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-16/2011*).

Skunde teigiama, kad, sudarant Draudimo sutartį, draudikas neįteikė Taisyklių kopijos, nors tokia draudiko pareiga yra įtvirtinta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.992 straipsnio 2 dalyje, o vadovaujantis Civilinio kodekso 6.185 straipsnio 2 dalimi, sutarties standartinės sąlygos privalomos kitai šaliai tik tuo atveju, jeigu jai buvo sudaryta tinkama galimybė su tomis sąlygomis susipažinti. Anot pareiškėjos, kad ji turi įsirengti papildomą signalizaciją tam, kad įsigaliojusių draudimo apsauga nuo vagystės, draudikas neinformavo nei vykstant deryboms dėl Draudimo sutarties sąlygų, nei telefonu, nei bendraujant el. paštu. Priešingai, ji teigė buvusi suklaidinta, nes draudikas pareikalavo pažymos apie esamą automobilio signalizaciją, o gavęs minėtą pažymą, netrukus atsiuntė Draudimo liudijimą ir mokėjimo kvitą, tačiau nenurodė, kad pareiškėja turi įsirengti papildomą signalizaciją. Pareiškėja teigė todėl maniusi, kad draudimo apsauga galioja visa apimtimi.

2018 m. lapkričio 27 d., atsakydamas į pareiškėjos skundą, draudikas nurodė, kad kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad draudimo rūšies taisyklėse, be kitų reikalavimų, turi būti nustatyti draudžiamieji įvykiai, taip pat gali būti nustatyta, kada įvykiai laikomi nedraudžiamaisiais. Anot draudiko, Taisyklių 8.1.12 papunktyje įtvirtinta, kad įvykis pripažįstamas nedraudžiamuoju ir žala nėra atlyginama, kai transporto priemonė buvo pavogta nesant joje tinkamai įrengtų draudiko reikalaujamų apsaugos nuo vagysčių priemonių arba neveikiant, arba esant neįjungtai bent vienai iš šių priemonių, taip pat tuo atveju, kai transporto priemonėje yra įrengta palydovinė sekimo sistema, bet nustoja būti teikti (neteikiamos) mobiliojo objekto stebėjimo ir reagavimo paslaugos.

Draudikas teigė, kad sudarant Draudimo sutartį pareiškėjos automobilyje buvo įrengta tik gamyklinė apsaugos sistema ir tai patvirtina pačios pareiškėjos pateikta UAB „Krasta Auto Vilnius“ pažyma. Atsižvelgęs į tai, kad ši apsaugos sistema nėra tinkama ir pakankama vagystės rizikai, draudikas sutiko prisiimti vagystės riziką tik su sąlyga, kad bus sumontuotos papildomos apsaugos sistemos, sumažinančios vagystės įvykio riziką, padidinančios galimybę išaiškinti vagystę (automobilio sekimo įranga), ir tai buvo įtvirtinta išduotame Draudimo liudijime, kuris buvo persiųstas pareiškėjos atstovui (sutuoktiniui) kaip oferta. Pareiškėja turėjo galimybę susipažinti su draudimo liudijime nurodytomis esminėmis Draudimo sutarties sąlygomis ir jas priimti arba ne, o sumokėdama pirmąją įmoką, draudiko nuomone, ji pritarė siūlomoms sąlygoms ir su jomis sutiko. Anot draudiko, teismų praktikoje yra ne kartą išaiškinta, kad vartotojas turi susipažinti su draudimo liudijime nurodytomis esminėmis sutarčių sąlygomis, o vartotojams teikiama papildoma apsauga nesuteikia galimybės nevykdyti prievolių ar naudotis įstatymo jiems suteiktomis vartotojų apsaugos priemonėmis siekiant nesąžiningai išvengti laisva valia prisiimtų prievolių įvykdymo.

Rašte teigiama, kad draudikas, atlikęs įvykio tyrimą, nustatė, jog pavogtas automobilis neturėjo papildomų apsaugos sistemų, įvykio metu veikė tik gamyklinė signalizacija, kuri nebuvo pakankama vagystės įvykio tikimybei sumažinti ir sėkmingai automobilio paieškai po įvykio. Draudimo liudijime šalys susitarė, kad iki 2018 m. sausio 19 d. pareiškėja įsirengs vieną iš draudiko nurodytų apsaugos sistemų, o to nepadarius draudimo apsauga nuo vagystės negalios nuo kitos dienos, todėl draudikas teigia priėmęs teisingą sprendimą ir jo nekeis.

Pareiškėja nesutiko su draudiko pozicija dėl skundžiamo sprendimo pagrįstumo, todėl dėl ginčo su draudiku nagrinėjimo kreipėsi į Lietuvos banką. Pareiškėja savo kreipimesi nurodė iš esmės analogiškus motyvus, kaip ir draudikui pateiktame skunde, tvirtino, kad draudikas jos nesupažindino su Taisyklių 8.1.12 papunkčiu, kuriuo rėmėsi atsakydamas į pareiškėjos skundą, ir laikėsi pozicijos, kad, sudarant Draudimo sutartį, draudikas nesudarė tinkamos galimybės susipažinti su esmine Draudimo sutarties sąlyga – reikalavimu įrengti papildomą signalizaciją, kurio neįvykdžius neįsigalioja draudimo apsauga nuo vagystės. Remdamasi kreipimesi nurodytais pagrindais pareiškėja teigė, kad draudiko sprendimas yra neteisėtas, ir prašė Lietuvos banko rekomenduoti draudikui pripažinti įvykį (automobilio vagystę) draudžiamuoju ir išmokėti jai 42 075,53 Eur draudimo išmoką.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas dėl pareiškėjos kreipimesi išdėstytų motyvų ir reikalavimo pagrįstumo. Atsiliepime draudikas nurodė, jog pareiškėjos kreipimosi į

Lietuvos banką turinys iš esmės sutampa su draudikui pateikto skundo turiniu, todėl draudiko argumentai taip pat yra tapatūs nurodytiesiems 2018 m. lapkričio 27 d. rašte.

Be analogiškų minėtame rašte nurodytiesiems argumentų, draudikas teigė, kad, pagal Civilinio kodekso 6.994 straipsnį, jis turi teisę įvertinti riziką, o draudėjas turi atskleisti prašomą informaciją, reikalingą rizikai įvertinti (Civilinio kodekso 6.993 straipsnis). Draudikas teigė, kad remdamasis surinkta informacija nustato įmoką ir sprendžia, kokias draudimo apsaugos sąlygas pasiūlyti. Draudikas teigia, kad, esant tik gamyklinei apsaugos sistemai, nesutiktų prisiimti automobilio vagystės rizikos ir būtent dėl to pareiškėjai buvo pasiūlyta sudaryti draudimo sutartį su sąlyga, kad pareiškėja įrengs papildomą apsaugos sistemą. Pareiškėja, anot draudiko, apie draudimo apsaugos taikymo sąlygas buvo informuota el. paštu, draudimo sąlygas aptarė su draudiko darbuotoja ir su šiomis sąlygomis sutiko sumokėdama įmoką.

Pasisakydamas dėl pareiškėjos reikalaujamos draudimo išmokos dydžio, draudikas nurodė, kad pagal Taisyklės draudimo išmoką apskaičiuoja draudikas (Taisyklių 9.1 papunktis), o transporto priemonės vagystės atveju nuostolių dydis apskaičiuojamas pagal transporto priemonės draudimo sumą (Taisyklių 9.9 papunktis). Draudikas teigė, kad pareiškėjos pateikti automobilio kainą pagrindžiantys skelbimai yra atrinkti selektyviai, pasirenkant aukštesnės kainos automobilius. Draudikas nurodė naudojęs ne tik pareiškėjos, bet ir savo pasirinktus skelbimus ir taikęs lyginamosios vertės metodą, įvertinęs patikslinamuosius koeficientus, leidžiančius suvienodinti lyginamųjų objektų charakteristikas, nustatęs, kad pareiškėjos nuostolių dydis yra 45 800 Eur, o pritaikius Draudimo liudijime numatytą 10 proc. išskaitą, maksimali mokėtina draudimo išmoka galėtų sudaryti 41 220 Eur.

Atsižvelgdamas į atsiliepime išdėstytas aplinkybes draudikas nurodė priėmęs teisingą ir pagrįstą sprendimą, todėl neturintis pagrindo jo keisti.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių pateiktus paaiškinimus ir juos pagrindžiančius dokumentus, darytina išvada, kad ginčas tarp pareiškėjos ir draudiko kilo dėl supažindinimo su Draudimo sutarties sąlygomis ir dėl sprendimo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju ir atsisakyti išmokėti draudimo išmoką – pagrįstumo.

Dėl draudiko pareigos supažindinti draudėją su draudimo sutarties sąlygomis vykdymo

Remiantis Civilinio kodekso 6.156 straipsnyje įtvirtintu sutarties laisvės principu ir sutarties, kaip šalių susitarimo, samprata, sutarties šaliai gali būti privalomos tik tos sutarties sąlygos, su kuriomis ji sutiko, t. y. dėl kurių ji išreiškė savo valią. Civilinio kodekso 6.185 straipsnio 2 dalyje ir 6.186 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, sudarant sutartį prisijungimo būdu, standartinės sutarties sąlygos yra privalomos kitai šaliai tik tuo atveju, jeigu standartinės sutarties sąlygas parengusi šalis tinkamai jas atskleidė, t. y. sudarė protingą galimybę kitai šaliai susipažinti su standartinėmis sąlygomis ir sutarties šalis aiškiai išreiškė savo sutikimą su sutarties sąlygomis. Civilinio kodekso 6.992 straipsnio 2 dalyje yra įtvirtinta draudiko pareiga sudaryti sąlygas viešai susipažinti su draudimo rūšies taisyklėmis ir, prieš sudarant draudimo sutartį, įteikti jų kopiją draudėjui. Kasacinis teismas yra konstatavęs, kad, tarp sutarties šalių kilus ginčui, pareiga įrodyti, kad kita šalis buvo tinkamai supažindinta su standartinėmis sutarties sąlygomis, tenka standartinės sąlygas parengusiai šaliai (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2006 m. kovo 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-600/2006*).

Vertinant Draudimo sutarties sudarymo ir draudiko pareigos prieš sudarant draudimo sutartį supažindinti draudėją su standartinėmis draudimo sutarties sąlygomis vykdymo aplinkybes, pažymėtina, kad draudikas, žinodamas kilusio ginčo pobūdį ir tai, kad pareiškėja ginčija

supažindinimo su Taisyklėmis faktą, nepateikė jokių duomenų, neginčijamai patvirtinančių Taisyklių kopijos įteikimo pareiškėjai faktą, nors tokia draudiko pareiga yra įtvirtinta Civilinio kodekso nuostatose. Draudikas teigia, kad Draudimo sutartimi šalys susitarė dėl draudiko prisiimtos rizikos dalies, draudžiamųjų ir nedraudžiamųjų įvykių, nuostolio apskaičiavimo būdų, šalių teisių ir pareigų bei kitų sutarties sąlygų, nors nepateikė jokių duomenų, kuriais remiantis būtų galima teigti, kad pareiškėjai buvo sudaryta galimybė tinkamai susipažinti su šias Draudimo sutarties sąlygas detalizuojančių Taisyklių nuostatomis. Nei byloje esantys draudiko darbuotojos ir pareiškėjos atstovo (sutuoktinio) susirašinėjimo el. paštu duomenys, nei draudiko pateiktas el. laiškas, kuriame draudiko darbuotojas teigia, jog dėl Draudimo sutarties sąlygų su pareiškėja (jos atstovu) bendravusi draudiko darbuotoja „su klientu aptarė visas sąlygas, tame tarpe ir signalizaciją“, taip pat nepatvirtina tinkamo supažindinimo su Taisyklėmis fakto.

Šiame kontekste taip pat pažymėtina, kad Lietuvos draudikų asociacijos parengtų Ne gyvybės draudimo sutarčių sudarymo gairių (toliau – Gairės) 2.2.4 papunktyje nurodyta, kad, be prieš sudarant draudimo sutartį draudėjui pateikiamos informacijos apie tai, kad draudimo taisyklės skelbiamos draudiko interneto svetainėje, draudėjui taip pat turi būti pateikta tiksli nuoroda į šias taisykles ir šios nuorodos pagrindu turi būti draudėjui suteikiama galimybė atgaminti taisyklių kopiją. Gairių 2.2.4 papunktyje taip pat nustatyta, kad visais atvejais draudėjui turi būti pasiūlyta pateikti draudimo taisykles patvariojoje laikmenoje. Svarbu pažymėti, kad ir Taisyklių 13.1.1 papunktyje yra įtvirtinta draudėjo teisė susipažinti su Taisyklėmis ir gauti iš draudiko jų kopiją.

Remiantis formuojama teismų praktika ir bendrąją ne gyvybės draudimo rinkos praktiką apibrėžiančio dokumento nuostatomis, darytina išvada, kad, jeigu pareiškėjai nebuvo įteikta Taisyklių kopija ir nebuvo pateiktos tikslios nuorodos į Taisykles, vien faktas, kad pareiškėja sumokėjo draudimo įmoką, nėra pakankamas įrodymas konstatuoti faktą, kad pareiškėja buvo supažindinta su Taisyklių sąlygomis. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjos pateikti argumentai, kad ji nebuvo tinkamai supažindinta su Taisyklių sąlygomis, laikytini pagrįstais.

Dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju

Civilinio kodekso 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi draudikas įsipareigoja sumokėti draudimo išmoką draudėjui ar trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 dalyje draudžiamasis įvykis apibrėžiamas kaip draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Tai reiškia, kad draudiko pareiga mokėti draudimo išmoką yra neatsiejama nuo Draudimo sutartyje numatyto draudžiamąjo įvykio fakto konstatavimo.

Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas. Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose. Draudimo taisyklėse nustatomi atvejai, kurie laikytini draudžiamaisiais, taip pat tie, kurie tokiais nelaikytini (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015; ir kt.*). Draudimo sutartyje nustatyti draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai apibrėžia draudiko prisiimamos rizikos mastą, draudimo sutarties apimtį ir apsaugos ribas. Draudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kurio aplinkybės patenka į draudimo sutarties sąlygose numatytų draudžiamųjų įvykių apibrėžtį, o nedraudžiamuoju įvykiu laikomas atsitikimas, kai draudimo rizika įvyksta, tačiau šalys yra susitarusios, kad šis įvykis dėl konkrečių aplinkybių nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką. Nedraudžiamieji įvykiai pašalina draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. balandžio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-205/2014*).

Nors konstatuota, kad pareiškėja nebuvo tinkamai supažindinta su Taisyklėmis, tačiau bylos duomenys patvirtina, kad, vykstant deryboms dėl sutarties sudarymo, draudikas pareiškėjai

(jos atstovui) el. paštu atsiuntė Draudimo liudijimą ir sąskaitą pirmajai draudimo įmokai sumokėti. Aplinkybės, kad gavo Draudimo liudijimą, neginčijo ir pati pareiškėja: ji pateikė el. laiško, kuriuo buvo atsiųstas Draudimo liudijimas, kopiją, kreipimesi nurodė tikslų Draudimo liudijimo numerį ir pateikė Draudimo liudijimo kopiją. Kaip teigė pati pareiškėja, kitą dieną po Draudimo liudijimo ir sąskaitos gavimo pirmoji draudimo įmoka buvo sumokėta. Lietuvos banko vertinimu, ši aplinkybė patvirtina, kad draudėja gavo Draudimo liudijimą ir, sumokėdama pirmąją įmoką, iš esmės išreiškė savo valią sudaryti Draudimo sutartį Draudimo liudijime nurodytomis sąlygomis, nes antraip, būdama pakankamai apdairi ir atidi, pareiškėja galėjo nemokėti pirmosios draudimo įmokos ir atsisakyti sudaryti Draudimo sutartį.

Vadovaujantis Civilinio kodekso 6.156 straipsnyje įtvirtintu sutarties laisvės principu ir sutarties, kaip šalių susitarimo, samprata, sutarties šaliai yra privalomos tos sutarties sąlygos, su kuriomis ji sutiko, t. y. dėl kurių ji išreiškė savo valią. Civilinio kodekso 6.186 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad sutarties sąlygos, su kuriomis šalis aiškiai sutiko, kai jos tai šalia buvo tinkamai atskleistos, nelaikomos netikėtomis (siurprizinėmis). Lietuvos banko vertinimu, pareiškėjos ir draudiko nurodytos aplinkybės ir pateikti duomenys patvirtina, kad pareiškėja, gavusi Draudimo liudijimą ir sąskaitą pirmajai draudimo įmokai sumokėti, savo veiksmais išreiškė sutikimą sudaryti su draudiku susitarimą Draudimo liudijime nurodytomis sąlygomis, todėl Draudimo liudijime šalių individualiai aptartos sąlygos pareiškėjai yra privalomos. Atsižvelgiant į tai, aplinkybę, ar 2018 m. rugpjūčio 18 d. įvykis (automobilio vagystė) turėjo būti pripažintas draudžiamuoju ir ar draudikas turėjo išmokėti pareiškėjai jos nuostolius atlyginančią draudimo išmoką, Lietuvos bankas vertina atsižvelgdamas į Draudimo liudijimo nuostatas, apibrėžiančias draudimo apsaugos ribas.

Kaip matyti iš Draudimo liudijimo turinio, jame nurodyta papildoma sąlyga, susijusi su transporto priemonės apsaugos sistemų montavimo atidėjimu. Draudimo liudijime nurodyta, kad iki 2018 m. sausio 19 d. draudėjas įsipareigoja įrengti vieną iš Draudimo liudijime nurodytų apsaugos sistemų: „Sherlog Optium“, „Sherlog Premium“, „Connex“, „Connex ID“, „Connex ID plus“, „Total Guard“, „Cobra Conex“, „Seklys“ arba „Sherlog Light“. Draudimo liudijime taip pat nurodyta, kad, to nepadarius, draudimo apsauga nuo vagystės negalios. Be kita ko, nurodyta, kad apsaugos sistemos įrengimas iki 2018 m. sausio 20 d. turi būti patvirtintas dokumentais, o to nepadarius bus laikoma, kad apsaugos sistema nėra įmontuota. Lietuvos banko vertinimu, Draudimo liudijime yra aiškiai ir nedviprasmiškai įtvirtinta, kad draudimo apsauga nuo vagystės, neįrengus vienos iš nurodytų apsaugos sistemų, iš viso negalioja, t. y. nėra numatyta draudimo išmokos mažinimo galimybė. Ši nuostata nagrinėjamu atveju vertintina kaip nedraudžiamąjo įvykio, pašalinančio draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką, išraiška, todėl atmetini pareiškėjos kreipimosi motyvai, susiję su draudimo išmokos mažinimu pažeidus sutarties sąlygas. Pažymėtina, kad pareiškėja ne tik nepateikė duomenų, patvirtinančių, kad automobilyje buvo įrengta viena iš Draudimo liudijime nurodytų apsaugos sistemų, bet, kaip nurodė, jos ir neįrengė, nes manė, kad draudimo apsaugai pakanka ir gamyklinės signalizacijos.

Lietuvos bankas, įvertinęs ginčo šalių pateiktus duomenis, neturi pagrindo konstatuoti, kad pareiškėja buvo draudiko sukklaidinta, nes nėra duomenų, kad pareiškėjai buvo nurodyta, jog gamyklinė signalizacija yra pakankama taikyti draudimo apsaugą nuo vagystės. Atvirkščiai, kaip ne kartą minėta, nors pareiškėjai nebuvo tinkamai įteiktos Taisyklės, tačiau Draudimo liudijime buvo aiškiai apibrėžta pareiškėjos pareiga įsirengti vieną iš nurodytų apsaugos sistemų ir nustatyta, kad, bent vienos jų neįrengus, nuo 2018 m. sausio 20 d. draudimo apsauga nuo vagystės iš viso negalios, t. y. automobilio vagystė bus laikoma nedraudžiamuoju įvykiu. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad pareiškėjos kreipimosi motyvas, kad jai nebuvo sudaryta tinkama galimybė susipažinti su esmine sąlyga dėl draudimo apsaugos nuo vagystės galiojimo, laikytinas nepagrįstu, o reikalavimas įvykį pripažinti draudžiamuoju yra atmetinas. Kadangi pareiškėjos reikalavimas pripažinti įvykį draudžiamuoju nebus tenkinamas, dėl šalių paaiškinimų, susijusių su pareiškėjos patirtų nuostolių dydžiu, nebus pasisakoma.

Remdamasis tuo, kas buvo išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos

banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos E. P. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius